

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500 —; pentru particulari Lei 400 —; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300 —. În străinătate Lei 800 —. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6 —

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Impozitele. — Stabilizare și bilanț. — Cum să ne pregătim pentru ziua de mâine. — Situația. — Impozite. Legea timbrului. — *Cronică:* Noui agenți de schimb. Exportul porumbului va fi pe aproape 27 miliarde Lei. Inspeția membrilor guvernului la fabricile cu caracter de apărare națională. Raporturile comerciale dintre Grecia și România în 1928 — Situațiunea sumară a Băneii Naționale a României. — Cursul Dalorilor la Bueurești.

Impozitele.

Partidului național țărănesc, cel mai popular din țara noastră, după o luptă aprigă în decurs de 9 ani în opoziție, îi succede în Nov. a. tr. să ajungă la guvern.

Ochii tuturor oamenilor de bine erau ațintiți asupra lui, cari după atâtea speranțe zădărnice, dela el așteptau că va scoate țara din impas. Situația creată însă în urma multelor și exageratelor impozite votate de Parlament, din inițiativa deputaților și a guvernului, pune pe gânduri pe acei oameni cari nici odată n'au participat la luptele noastre politice, cari sunt deci în măsură să judece imparțial.

Este în deobște cunoscut că partidul național țărănesc combătea cât se poate de energie planurile de refacere financiară și economică a guvernelor anterioare, cu deosebire pe cele a partidului liberal, care culmina în faimoasa formulă „prin noi înșine”. Oamenii Dnii Madgearu, Răducanu și Popoviciu a căror autoritate financiară este cunoscută nu numai la noi în țară, ci și în străinătate preconizau pe terenul economic — sub viitoarea lor guvernare — un progres și o îmbunătățire. Primul și incontestabil cel mai mare succes al guvernului de azi a fost în-

cheierea împrumutului de stabilizare. După aceasta transacțiune viața noastră economică ajunsă la un punct mort, a primit un nou impuls. Cu toate acestea așteptările locuitorilor țării noastre au fost înșelate. Prea a fost exploatat de presă acest succes! Căci capitalurile streine — deși li s'a asigurat în țară aceiași situație ca celui național — n'au intrat în măsura așteptată ca să participe la exploatarea bogățiilor noastre naționale. Ori, guvernul de azi dela colaborarea acestui capital cu cel național a așteptat crearea de noi, mari industrii și întreprinderi, deci de noi și mari izvoare de venit pentru stat. Ce a urmat o știm. Criza este și azi acută. Pe când ne aflăm în această situație critică guvernul comite o mare greșală. În loc ca să studieze un plan pentru crearea de noi venituri pentru stat, recurge la sistemul cel mai comod și simplu, însă și cel mai periculos, la urcarea impozitelor. Nu ne îndoiim că această urcare a fost supusă unui studiu amănunțit, care însă nu eschide surprize. Cunoaștem situațiunea grea în care se află azi viața noastră economică și putem afirma că pentru unele ramuri impozitele de azi sunt insuportabile. Sfârșitul acestora va fi necondiționat lichidarea, iar rezultatul reducerea izvoarelor de venit pentru stat. Nu putem crede, că pentru această pierdere statul se va putea recompensa în altă parte. Chiar în caz afirmativ datorința guvernului este de a nu nimici întreprinderile, ci de a le impune echitabil pentru a nu le periclita existența.

În nici o altă țară nu revine atât impozit pe un locuitor ca la noi, nici chiar în țările învinse. Credem deci că ne facem datorința când cerem guvernului, în spe-

cial ministrului de finanțe dlui Popoviciu, de a urmări cu mare atențiune repercursiunile urcării și încassării impozitelor asupra vieții noastre economice și de a reveni asupra lor imediat după ce se va convinge că ele strivesc anumite ramuri ale vieții noastre economice și contribuie la urcarea numărului de șomeri, deci la nimicirea atâtor existențe.

Stabilizare și bilanț.

Repercursiunile stabilizării monetare asupra întreprinderilor economice private.

De Petre Poruțiu, prof. univ.

(Urmare).

Ținând seamă de valoarea vechiului Leu aur, avem următoarele cifre bugetare în milioane Lei aur:

În anul	Pe cursul de	
1923 (9 luni)	2,51 Lei aur=100 Lei hârtie	387 mil. Lei aur
1924	2,57	617
1925	2,50	794
1926	2,40	985
1927	3,13	1.594
1928	3,17	1.703
1929	3,12	1.784

(V. Proiectul de buget pe 1929, motive p. 15).

Observăm că cursurile indicate sunt mai mici decât meditele anuale ale cursului schimbului nostru la Zürich, care — după Miletici-Colescu (op. cit. p. 222) se prezintă în modul următor:

în anul 1923	100 Lei hârtie egal cu	2,72 fr. elv.
1924		2,70
1925		2,451
1926		2,416
1927		3,143

Dacă examinăm situația încassărilor efective față cu evaluările (prevederile) bugetare dela anul 1923 până la anul 1928 — incluzive bugetele autonome, — avem următorul tablou:

Anul financiar	Evaluări în mil. Lei	Încassări în mil. Lei
1923 (9 luni)	15.406	18.791
1924	24.000	27.744
1925	31.750	34.038
1926	41.043	44.660
1927	50.915	52.624
1928	53.729	33.115 (9 luni),

iar în milioane Lei aur socotiți pe cursurile arătate:

Anul financiar	Evaluări	Încassări
1923 (9 luni)	387	472
1924	617	713
1925	794	851
1926	985	1.072
1927	1.594	1.647
1928	1.703	1.050 (9 luni).

Aceeaș situație — exclusiv bugetele autonome — se prezintă astfel:

Anul financiar	Evaluările în mil. Lei hârtie	Încassările în mil. Lei hârtie	Încassările în mil. Lei aur socotiți pe curs. arătate:
1923 (9 luni)	12.533	(incl. Casa pens.) 15.574	391
1924	19.007	22.418	576
1925	22.235	24.817	620
1926	29.250	29.933	718
1927	33.390	(rectificate la 34.640) 36.008	1.127
1928	38.350	22.106 (9 luni)	701 (9 luni),
		31.824 (15 luni)	1.009 (15 luni).

Încassările efective arată o creștere continuă până la anul 1928 ale cărui rezultate — cât se poate prevedea — nu vor atinge evaluările. La 31 Martie 1929 deficitul anului 1928 se cifrează la 6.526 milioane Lei hârtie sau 207 milioane Lei aur.

Luând deci în considerare executarea bugetelor dela 1923 încoace, constatăm dela un an la altul un spor mijlociu de aproape 5 miliarde Lei hârtie; el se cifrează exact pentru anul 1924 la 6.944 mil. Lei hârtie sau 178 mil. Lei aur

1925	2.399	60
1926	5.116	123
1927	6.075	190

Excepție face anul 1928 (V. Proiectul de buget pe 1929, expunerea de motive, p. 14 și anexa 2 și Situațiunea tezaurului public la 31 Martie 1929, publ. de Ministerul finanțelor). Cauzele concrete ale acestui deficit unii le văd în politica fiscală exagerată și în lipsa de ocrotire a producției. Situația s'a mai agravat — susțin ei — prin limitarea emisiunii biletelor, dictată de politica financiară revalorizatoare, concomitent cu sporirea bugetelor și care a scumpit vertiginos costul vieții (G. D. Creangă, Deficitul bugetar, în ziarul „Cuvântul“, N-rele din 7, 8, 9 Decembrie 1928).

După această părere, stăm în fața unui deficit bugetar cu caracter permanent, rezultat al dezechilibrului dintre producție și sarcinile publice; el face dovada ineficienței măsurilor preconizate de către îndrumătorii de până acum ai politicii noastre economice și financiare.

Credem că este necesar să verificăm această părere la lumina faptelor. Elementele din care putem cunoaște, în ce chip a evoluat producția noastră economică sunt datele statistice anuale relative la cantitatea și valoarea principalelor produse agricole, forestiere și miniere și a stocului de animale, la formarea capitalurilor concentrate în întreprinderile industriale și comerciale, în deosebi în bănci, și în fine statistica comerțului exterior.

Întinderea socotită pe hectare a suprafeții cultivate — totalul general însămnant — a crescut neîntrerupt dela 8.658.480 hectare în anul 1920, la 12.001.579 hectare în anul 1927. Producțiunea cerealelor se înfățișează în modul următor:

	Anul 1920 chintale	Anul 1928 chintale
Grâu . . .	16,685.874	35,515,906
Secară . . .	2,399.220	3,005.786
Orz . . .	14,729.502	16,465.751
Ovăș . . .	9,920.897	9,397.676
Porumb . . .	46,238.468	25,369.379

Producția grâului a crescut mai mult decât la dublu, iar a porumbului a scăzut aproape la jumătate. Aproape în același timp exportul cerealelor a crescut în total dela 942 mii tone, în valoare de 2.243 milioane Lei hârtie egali cu 210,000.000 Lei aur (anul 1920), la 2.850 mii tone în valoare de 16.100 milioane Lei hârtie egali cu 503,930.000 Lei aur (anul 1927).

Producția de petrol a fost în anul 1921: 1.168 mii de tone, reprezentând valoarea de 1.021 milioane Lei hârtie sau 67 milioane Lei aur; iar în anul 1927: 3.669 mii de tone, valorând 6.106 milioane Lei hârtie sau 193 milioane Lei aur. Producția pe 9 luni ale anului 1928 atinge 3.096 tone. Cantitatea exportată a sporit dela 362 mii de tone (1921), la 1.912 mii de tone (1927), iar valoarea în Lei hârtie dela 325 milioane la 11.900 milioane, ceea ce corespunde în Lei aur la 21 și 375 milioane.

Valoarea totală a producției minere a sporit dela 1.467 milioane Lei hârtie = 137,359.000 Lei aur în anul 1920, la 12.184 milioane Lei hârtie = 292,416.000 Lei aur în anul 1926; anul 1927 arată o scădere la 10.612 milioane Lei hârtie, care însă în realitate este o creștere la 332,155.600 Lei aur.

Producția lemnoasă din pădurile statului crește dela 4,300.000 m³ (1922), la 5,222.000 m³ (1923) și scade iară la 4,875.000 m³ (1927), iar aceea din pădurile comunelor, obștilor și persoanelor morale se menține la cantitatea aproximativă de 4,000.000 m³ și aceea din pădurile aparținând particularilor la cantitatea aproximativă de 6,000.000 m³ pe an. Exportul sporește dela 1.966 mii tone evaluate la 2.599,000.000 Lei hârtie = 94,343.700 Lei aur în anul 1922, la 2.216 mii tone evaluate la 5.899,000.000 Lei hârtie = 141,576.000 Lei aur în anul 1926.

	Numărul vitelor — în mii de capete — a fost în anul 1921	anul 1927
Cai . . .	1.686	1.939
Bovine . . .	5.721	4.744
Ovine . . .	11.768	13.360
Porcine . . .	3.160	3.075

Scăderea mai importantă la bovine se explică prin creșterea suprafețelor însămânțate; ea denotă o lentă schimbare de direcțiune în agricultură dela creșterea vitelor spre intensificarea culturii pământului și în special a grâului.

Exportul vitelor a crescut cantitativ dela 61 mii tone valorând 1.055 milioane Lei hârtie = 160,782.000 Lei aur (1921), la 103 mii tone valorând 5.356 milioane Lei hârtie = 128,544.000 Lei aur (1926). Îndeosebi a crescut exportul ovinelor și porcinelor, la bovine a fost staționar, iar la cai neînsemnat.

În sericicultură producția de gogoși, în kilograme, arată creștere dela 37,679.000 kgr. în anul 1922 la 48,584.000 kgr. în anul 1926. Cantitățile de pește furnizate de către pescăriile statului au fost în anul 1921: 20,330.367 kgr., iar în anul 1926: 18,749.363 kgr. La acestea mai putem adăuga anual 10,000.000 kgr. provenite din proprietatea particulară, 5,400.000 kgr. consumate de pescari și 5,000.000 kgr. contrabandă. (U. Les Forces économiques de la Roumanie en 1927, p. 29).

Asupra capitalurilor angajate în întreprinderile industriale și comerciale și în bănci, — dat fiind că cele mai importante din aceste întreprinderi au forma juridică a societăților anonime, — ne poate orienta următorul tablou al societăților anonime.

La 1919 am avut:

486 bănci cu capital de . . .	Lei	711,264.038
321 soc. industriale . . .	"	1,007,077.108
100 soc. comerciale . . .	"	132,081.494
22 soc. diverse . . .	"	131,661.736

Total 929 societăți cu capital de Lei 1.982,084.376

La 1928 avem:

1.142 bănci cu capital de Lei	9,049,377.613
1.284 soc. industriale . . .	29,299,175.831
448 soc. comerciale . . .	2,384,491.506
41 soc. de asigurări . . .	336,170.000
38 soc. diverse . . .	175,231.005

Total 2.953 soc. cu capital de Lei 41,243,445.995

Socotind acum Leul hârtie la 1919 pe cursul de 28,25, iar la 1928 pe cursul de 3,12 avem la 1919 Lei aur 559,910.840, iar la 1928 Lei aur 1.286,826.714

Considerând regimul de restricțiuni introdus în scopul protecției capitalului național, cifra de 41¹/₄ de miliarde în partea sa covârșitoare trebuie privită ca fiind capital format din resursele proprii ale țării. Înmulțirea la mai bine de douăzeci de ori în Lei hârtie și de două ori în Lei aur a capitalului inițial dela 1919 indică incontestabil o tendință de capitalizare. Pentru a caracteriza capitalul bancar, remarcăm că în anul 1926 din totalul de 7.504.824.612 Lei reprezentând capitalul alor 1020 bănci Lei 1.170,000.000 constituiau capitalul alor nouă bănci mari, câtă vreme în anul 1926 cele nouă bănci mari aveau o parte de 302,000.000 Lei din capitalul total de Lei 711,264.038 milioane aparținând la 486 bănci. Aceste cifre demonstrează tendința de descentralizare a co-

merțului bancar (U. Les Forces économiques de la Roumanie en 1927, p. 112). Natura capitalului economizat o mai vedem din compararea depozitelor acumulate la băncile comerciale și a depozitelor aflătoare la cassele de economii. În anul 1922 depozitele băncilor se cifrează la 9.701.000.000 Lei hârtie = 349.236.000 Lei aur, iar în anul 1926 la 22.237.000.000 Lei hârtie = 489.214.000 Lei aur. Depozitele casselor de economii reprezintă în anul 1922 175.000.000 Lei hârtie = 6.300.000 Lei aur, iar în anul 1926 182.000.800 Lei hârtie = 4.368.000 Lei aur și în anul 1927 189.300.000 Lei hârtie = 5.925.090 Lei aur. Capitalul bancar arată deci un progres considerabil, câtă vreme economiile micilor capitaliști abea au crescut ceva; grosul populației nu a reușit să-și sporească capitalul în numerar, ci dimpotrivă a pierdut o parte din el din cauza deprecierei monetare (U. Milețici-Colescu, op. cit. pp. 179, 181).

Creșterea circulației transporturilor o învederează datele statistice privitoare la serviciul căilor ferate. Totalul vagoanelor încărcate a crescut dela 1.380.481 pe anul 1923 la 1.790.068 în anul 1928; tonele nete transportate au fost în anul 1923: 13.159.466 tone, iar în anul 1928: 22.645.915 tone; socotind transporturile pe distanțele efectuate avem următoarele tone kilometrice, în 1923: 2.476.696.000 și în 1928: 4.446.000.000. (V. Expunerea de motive a proiectului de lege pentru organizarea și administrarea pe baze comerciale a întreprinderilor și avuțiilor publice, prezentat adunării deputaților în sesiunea ordinară 1928—1929, de către ministrul industriei și comerțului, p. 8). Din aceste cifre rezultă că în cursul alor cincisprezece ani circulația bunurilor în interiorul țării s'a dublat; dublarea, în afară de ameliorarea mijloacelor de transport, trebuie să fie urmarea unei producțiuni potențate.

(„Revista juridică”)

(Va urma).

Cum să ne pregătim pentru ziua de mâine.

(Cuvinte către tineretul comercialist).

Prin cele ce urmează vreau să încerc, ca vechiu comercialist, ca vechiu absolvent de școală comercială superioară, care pe calea profesiei sale a pășit în vâltoarea vieții, de mai bine de doisprezece ani, să fixez, câteva principii călăuzitoare necesare, le consider eu, pregătirei viitoare a tineretului, care a îmbrățișat această carieră.

Cunosc sufletul tinerilor noștri. Știu că la o parte din ei spiritul critic e predominat de un scepticism dezolant și neputincios, manifestat adesea. Dar cunosc prea bine și acel tineret cu

frumoasă formație sufletească, tineret în inima căruia ideile sincere și cinstit exprimate aprind ori-când flacăra entuziasmului.

Comercialiștii tineri să fie mândri de înaltașii lor, cari, răspândiți pe întregul întins al țării se agită, lucrează, creează și-și închină toate puterile lor de muncă pentru ridicarea vieții noastre economice și pentru propășirea patriei și neamului românesc.

Să trecem la pregătirea profesională. Ne întrebăm în ce constă această pregătire profesională? Oare pregătirea unui comercialist se confundă cu rolul unui turist, care ar vrea să ocolească pământul în 4 ani, cu patru etape, adică cele 4 clase, cu o hartă de orientare, care ar corespunde programului analitic și diploma sau certificatul, care ar fi cam ceea ce ar reprezenta premiu pe care îl încassează turistul când ajunge la punctul de plecare? Oare această pregătire să se reducă chiar la un sport? Pregătirea profesională nu poate fi redusă, oricum am dori s'o motivăm, la o sumară și nesigură cunoștință de contabilitate, noțiunea simplă de debit și credit, ceva rutină în jurul celor patru operațiuni de aritmetică elementară sau definiția monotonă a poliței. Eu a-și împărți pregătirea profesională în: cultura sau mai bine zis instrucția profesională și educațiunea profesională. Baza la ambele se pune în școală și idealul e ca absolventul să năzuiască a le da întotdeauna o formă cât mai completă în viața de toate zilele. Instrucția profesională se poate forma în România, oficial, în diferite școli comerciale: școli comerciale elementare de 3 ani cu stagiu de practică concomitent cu studiile, obligator, apoi șc. comere. sup. curs seral, tot cu durată de 3 ani, funcționând ca și primele. Avem apoi școlile comere. superioare cu durată de 4 ani și în fine academiile comerciale sau mai bine zis institutele superioare de comerț, întrucât Belgienii le numesc mai puțin pompos: Institut sup. de commerce, iar Francezii: Ecole de hautes etudes commerciales.

Ținta școlii, e de-a produce în minimum de timp, cu cât mai puțină osteneală pentru școlar, maximum de rezultate utile: ascuțirea spiritului, abilitatea și cunoștințele profesionale în genere. Pedagogicește vorbind, profesorul prin metoda sa, întotdeauna cea mai potrivită, corespunzătoare, trebuie să deștepte în elev interesul și să-l menție cât mai activ.

Încă dela începutul clasei I-a, elevul trebuie să dea aceiaș atenție tuturor obiectelor de studiu. Nu poate neglija un obiect în favorul altuia sub motiv că X sau Y obiect de studiu nu-i va folosi în viață, sau pentru cutare obiect are o deosebită înclinație sau, mai departe, la cutare obiect

trebuie să învețe mai temenic, deoarece profesorul respectiv e cu mult mai pretențios decât altul. Cei cari tratează cu vitregie cutare obiect de studiu sau arată o deosebită bunăvoință pentru altul, ar trebui să raționeze că, în cursul inferior n'a putut să-și facă un bagaj intelectual tocmai de invidiat și ca atare școala comercială superioară nu se reduce la însușirea unor cunoștințe anemice de contabilitate și la mânuirea celor 4 operațiuni de aritmetică elementară sau la o specializare fără nici un sens. Că doar de ce a botezat-o legiuitorul școală superioară, tocmai ca aici în cei 4 ani să-și poată forma elevul și o cultură cu caracter mai general.

Cum am putea oare justifica altfel prezența în program a: Zoologiei, Botanicei, Fizicei, Chimiei și Algebrei de curs superior, sau într'un sens mai profesional: dreptul, statistica, finanțele, ec. politică, algebră financiară, tehnologia, istoria comerțului etc. Fiecare prilej de-a se cultiva trecut cu vederea, este adânc regretat de absolvenți odată ce a eșit dintre zidurile școlii. În lipsă de manuale speciale de contabilitate unele școli comerciale elementare foloseau aceleași manuale ca și școlile superioare de comerț, adică pe ale d-lui Gr. L. Trancu-Iași, Butculescu sau Th. Ștefănescu. Deși elevii mai tineri a șc. comerc. elementare nu puteau asimila cu mintea lor în-tregul esențial al lecțiilor, ca cei din șc. comerc. sup. totuși putem spune că nivelul cunoștințelor de contabilitate nu era prea tare diferențiat. De aici putem oare deduce că la terminarea școlii, și unul și altul dintre absolvenți se prezintă culturalicește la fel pregătiți? Considerând acest exemplu, am putea deduce că diferența constă în bună parte și în ceea ce numim „concepție“.

Tot în legătură cu cele de mai sus pot spune că în occident, firește ca și în Germania și Elveția sunt fel de fel de școli sau mai bine zis cursuri cu durată de câteva luni, uneori chiar de săptămâni, cari privesc pregătirea cât mai repede și practică într'o ramură oarecare de activitate. În România în sensul acestora, din nenorocire nu cunosc decât cursurile sau școlile de dans. Așa de exemplu în Franța sunt astfel de cursuri pentru formarea de contabili cărora li se eliberează o diplomă la absolvire și fiitori de registre (tenens de livres) cărora li se eliberează un certificat. După-cum vedeți pentru Francezi, cei cari fac contabilitate aplicată se împart în două categorii, contabili și fiitorii de registre, sau dacă am încerca în germană avem Buchhalter, nu știu însă dacă are și același înțeles. În România n'avem o astfel de categorii de contabili cu o denumire în sensul acesta. Poate că am putea clasa aici pe contabili-practici sau după-cum profesază:

contabili-ambulanți, cari țin contabilitatea micilor comercianți, făcându-le săptămânal sau bisăptămânal câte o vizită pentru aducerea lucrărilor la curent. Și aranjează și rezumă contabilitatea în 4 cărți: strață, jurnal, carte-mare și inventar și rareori recurg la auxiliare, au scrisul frumos și prezentabil, fac complimente patronului îngâmfat și-l intimidează aproape cu laude de frizer limbui. Transacția afacerilor și corespondența bineînțeleș sunt făcute de însuși patron pentru a nu scăpa absolut nimic din ceea ce numim secret profesional. Dar din cauza greutăților vieții actuale, acești fiitori de registre sunt concurați de adevărații contabili, în căutarea unui supliment de venit. Am amintit de acești fiitori de registre despre care, Doamne ferește, nu se poate spune că nu știu contabilitate, tocmai, ca să pot deduce că dela un absolvent de șc. com. sup. se așteaptă, se pretinde mai mult, adică mai multă cultură și profesională și generală. (Va urma).

Situația.

Instalarea nouilor comisi interimare a bursei de efecte și mărfuri s'a făcut prin dl. Ministru al Industriei și Comerțului. Din discursul roșit cu această ocaziune reiese, că guvernul este preocupat și de grija de-a crea condițiuni prielnice formării capitalului mobilitar. Pe lângă ferma hotărâre de-a înlătura atmosfera vicioasă ce a dominat în ultimii ani în bursă, se vizuește ca să schimbe dispozițiunile codului comercial cu privire la societățile anonime în așa chip, ca în viitor majorități neînsemnate ca număr să nu mai aibă posibilitatea să administreze averea societăților anonime după bunul lor plac și în dauna mulțimei acționarilor mărunți, fără a putea fi trași la răspundere personală și nelimitată. S'a accentuat că se va da posibilitatea și micilor acționari de a putea exercita un control direct asupra mersului societăților lor.

Sunt de foarte mare importanță aceste declarățiuni. Poate că în oarecare măsură vor fi de vină și profesioniștii bursei, la dezastrul ce l-au suferit capitaliștii români, cari au încercat să-și fructifice capitalurile cumpărând valori mobiliare române.

Vina cea mare o poartă însă conducătorii societăților anonime — felul cum s'a făcut emisiunile acțiunilor acestora, mai departe ușurința cu care se conduc aceste societăți sunt în primul rând cauza dezastrului. Și aceasta cu deosebire societățile noastre petrolifere. Sunt nenumărate emisiunile, cari au fost exploatare în stil american prin manevre de bursă dirijate în multe cazuri chiar de către conducătorii societăților respective.

În astfel de condițiuni nu trebuie să ne mire — că în afară de ureo câteva excepțiuni, — reputațiunea a o mulțime de acțiuni din bursă este cam compromisă.

Dispozițiunile luate pentru scenarea răului au lovit deocamdată numai în profesioniștii bursei. Dispozițiunile restrictive luate în ultimile luni au avut ca rezultat, că majoritatea acestora de multă vreme numai au posibilitatea de a-și câștiga strictul necesar pentru existență.

Scăderea cursurilor în bursă continuă însă fără milă. Știrile ce se lăcesc în public cu privire la situația unor societăți sunt foarte bănuitoare. Reformele promise de dl Ministru Madgearu cu privire la reglementarea conducerii Societăților Anonime și la o mai largă publicitate a situației lor reale numai poate întârzia.

*

Situația continuă a fi din ce în ce mai grea. Piața este aproape strangulată. Samsarii din toate branșele nu-și mai pot câștiga existența, ceea ce denotă o lipsă completă de transacțiuni. Bani nu se găsesc aproape de loc.

De prin porturi se semnalează o activitate din ce în ce mai intensă. Unele bănci mari au început să acorde credite cerealiștilor. Toate aceste mișcări sunt numai pregătiri în vederea exportului și deci ele vor da rezultate abia începând cu luna viitoare. Este o mare întrebare dacă aceste rezultate vor fi în stare să ne trezească din amorțeala în care ne sbatem.

*

În Bursă transacțiunile sunt foarte reduse. Slăbiciunea simțită încă din săptămâna trecută a fost cam dezastruoasă pentru IRDP, și Creditul Minier, ale căror cursuri au scăzut la 230 și 500. Se depun mari eforturi pentru a le îmbunătăți.

În general piața este slabă.

București.

Remizier.

Impozite. Legea Timbrului.

Achitarea sporului la timbrele pe registrele comerciale.

Se aduce la cunoștință tuturor comercianților, industriașilor și societăților comerciale obligate prin legea timbrului la purtarea registrelor comerciale, să se prezinte în termen de 15 zile la percepțiile respective pentru plata sporului de 50 bani la fiecare filă din registre, întrebuintate și ce se vor întrebuinta dela 21 lulle a. c. înainte, data sportrii taxelor de timbru cu încă 10%, căci în caz contrar vor suferi rigorile legii.

CRONICĂ.

Nouii agenți de schimb. Potrivit dispozițiilor noiei legi a burselor, Ministerul Industriei și comerțului a numit ca agenți oficiali la Bursa de acțiuni, efecte și mărfuri, din București, pentru Bursa de acțiuni, efecte și schimb pe d-nii: Th. A. Badarău, N. N. Stoika, D. N. Stănescu, Teodoru, Mircea Patrulius, Scharaga, J. Samuelli, Aurel Curtovici, N. Gh. Dantelopolu, H. Arionovici și Zaharia I. Dinu.

Iar ca mijloccitori oficiali la bursa de mărfuri au fost numiți d-nii: Cristian Damalide, Const. C. Bellea și Dumitru Cocorăscu.

Toți aceștia au fost numiți pe ziua de 13 August.

*

Exportul porumbului va fi de aproape 27 miliarde Lei. Suprafața însămnântată pe provinci și pe țara întregă, producția medie la hectar și producția totală, a porumbului, pe provinci și pe țara întregă, este:

Dechiul Regat, 2,865.000 hectare; Producțiunea: media în kgr. 1.240; Total în vagoane 355.260.

Basarabia 960.000 hectare; Producțiunea: media în kgr. 1.620; Total în vagoane 155.520.

Bucovina 63 000; Producțiunea în kgr. 1.480; Total în vagoane 9.324.

Transilvania 910.000; Producțiunea: media în kgr. 1 300; Total în vagoane 118.300.

Deci în întreaga țară pe 1929: 4,789.000 hectare sau 638.404 vagoane.

Luată în total producțiunea porumbului din anul acesta depășește chiar producțiunea din 1926, care a fost de 584.000 vagoane la 4,059.000 ha. suprafață însămnântată.

Din producția anului acesta de 638.000 vagoane se scad 360.000 vagoane pentru consumul intern (hrană și sămânță), socotit à 200 kgr. de cap de locuitor pentru 18,000.000 suflete, rămânând astfel 278.000 vagoane porumb disponibil pentru export.

Luând ca bază de calcul Lei 55.000 prețul unui vagon de porumb, avem valoarea totală a porumbului de 35 000,000.000 Lei din care 15 miliarde 200 milioane Lei revin exportului.

Într'o situație precedentă s'a arătat, că producțiunea principalelor pătoase (grâu, secară, orz și ovăs), se evaluează la 672.000 vagoane, reprezentând o valoare totală de aproximativ 38 700,000.000 Lei. Pentru export sunt disponibile 247.000 vagoane, în valoare de 11.750,000.000 Lei.

Ținând seamă și de datele asupra porumbului, rezultă că producțiunea pătoaselor și a porumbului în 1929 se evaluează în total la 1,310.000 vagoane reprezentând o valoare de 73.700,000.000 Lei.

Exportul revin în total 525.000 vagoane, reprezentând o valoare de 26.950.000.000 Lei, adică aproape 27 miliarde Lei.

Inspekția membrilor guvernului la fabricile cu caracter de apărare națională. Dl Iuliu Maniu, președintele consiliului, a plecat împreună cu d-nii miniștri Virgil N. Madgearu și general Cihoski în inspekția industriilor cu caracter de apărare națională din Ardeal și Banat. Inspekția va dura 5 zile și la ea mai participă d-nii ing. Paul Brătășanu, consilier tehnic al președintelui de consiliu și ing. Buruiană, directorul valorificărilor din Ministerul industriei. După această anchetă se va ști dacă este oportun, modificarea regimului pe baza cărora funcționează fabricile din Ardeal.

Raporturile comerciale dintre Grecia și România în 1928. În decursul anului 1928, exportul României în Grecia a scăzut cu 56.000 tone, în timp ce exportul Greciei în România a scăzut cu 350 tone. Exportațiunile grecești în România oscilează între 7—8000 tone, în timp ce exportațiunile românești în Grecia oscilează între 180—150.000 tone.

În 1928, exportul României în Grecia s'a cifrat la 188.322 tone în valoare de 796.990.000 drahme, față de 244.207 tone în valoare de 921.816.100 în 1927.

Exportul Greciei în România s'a cifrat în 1928 la 7.025 tone în valoare de 56.568.000 drahme față de 7.3722 tone în valoare de 51.763.000 drahme în 1927.

Din aceste cifre reese că schimbul comercial dintre România și Grecia s'a încheiat pentru aceasta din urmă cu un deficit de 181.927 tone, în valoare de 740.522.000 drahme, față de 850.053.000 deficitul din 1927, ceea ce înseamnă o descreștere a deficitului cu 105.531.000 drahme. Descreșterea considerabilă a deficitului se explică prin reducerea importului din România.

Situațiunea sumară a Băncii Naționale a României

Extragem din ultima situațiune sumară, dela 10 August 1929, a Băncii Naționale următoarele poziții:

Activ	Lei
Aur în țară și străinătate	8.730,101.749
Devize	1.855,464.915
Monetă divizionară	3,284.270
Portofoliul comercial	9.107,061.714
Imprumuturi pe efecte publice, warante etc.	946,928.212

Datoria Statului	3.958,659.838
Avansuri temporare Tezaurului	2.000,000.000
Efecte publice	618,514.472
Fonduri de pensuni și asistență pentru personal	105,228.411
Imobile	379,134.575
Mobilier și mașini de imprimerie	60,740.704
Cheltuieli de administrație	53,160.742
Efecte și avansuri rambursat prin Stat	1.671,850.000
Argint—Lingouri și monete	6,372.836
Conturi diverse	1,303,964.994
Aur la Moscva	*
Totalul activelor	30.647,314.341

Pasiv	
Capital	600,000.000
Fonduri de rezervă diverse	702,439.629
Bilete B. N. R. în circulațiune	19.586,512.773
Conturi curente și recepise la vedere	7.215,047.163
Dobânzi și beneficii diverse	133,971.253
Conturi diverse	2.342,496.618
Raportul între stocul de aur și angajamente	32·57 ⁰ / ₁₀
Raportul între stocul total și angajamente	38·07 ⁰ / ₁₀
Taxa: {	
Scout	9 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀
Dobânda	10 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀

Cursul Valorilor la București la 22 August 1929.

EFECTE		
	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 ¹ / ₂	70—80
Rentă 1913 duplicate	4 ¹ / ₂	70—80
Scris Rurale	5	50—50 ¹ / ₄
Scris Urb. București	5	50—50 ¹ / ₂
Scris Urb. Iași	5	47—47 ¹ / ₂
Comuna București	4	50—60
Comuna București	5 ⁰ / ₁₀	50—60
Imprumutul Național 1916	5	63 ¹ / ₂ —64
Imprumutul Unirii 1919	—	57 ¹ / ₄ —57 ¹ / ₂
Imprumutul Refacerii 1920	5	58 ¹ / ₂ —59
Renta improprietăririi	5	54—54 ¹ / ₂
„ 1903 original	5 ⁰ / ₁₀	80—90
„ 1903 duplicate	5 ⁰ / ₁₀	50—60

BĂNCI		
	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	9900—10000
Marmorosch Blank & Cie ex. cup.	500	1130—1140
Românească	500	910—920
„ pui	500	815—820
De Scout ex. cup.	500	335—340
Comerc. Română	500	950—970
Credit Român ex. cup.	500	940—960
Generală	500	600—610
Viticola	500	320—330
Comerț Craiova opt.	500	850—870

	Val. nom.	Cursul
Com. Ital. și Rom.	500	740—750
Albina Sibiu ex. cup.	500	1025—1050
Carpaților	500	475—500
Franco-Română	500	90—100

ASIGURĂRI

Dacia-România ex. cup.	2000	5800—6000
Națională	500	1180—1200
Generală	500	2400—2500
Agricola ex. cup.	500	1100—1150
Steaua României	500	980—1000
Prevederea	200	470—480
Soc. Urania	1000	2300—2400

PETROLIFERE

Steaua Română	500	1200—1225
Astra Română	500	2075—2100
Speranța opt.	500	1150—1200
Speranța pui	500	625—650
Petrol Blok	500	280—285
Petrolul Rom. opt.	500	550—560
Petrolul Rom. (pui)	500	200—225
I. R. D. P. opt.	500	260—270
Concordia	250	1200—1220
Creditul Minier opt.	500	550—560

DIFERITE SOCIETĂȚI

Reșița	500	690—700
C. Tramv. Buc.	500	930—940
Govora-Călimănești purtător	200	240—250
Govora-Călimănești nom.	200	230—235
Cartea Românească	500	350—355
Creditul Technic purt.	500	460—470
Creditul Technic nom.	500	430—440
Letea opt. ex. cup.	500	715—720
Clădirea Românească opt.	500	590—595
Mica	500	510—520
Carpatina	500	1050—1100
Credit Industrial ex. cup.	1000	840—850

MONEDE EFECTIVE

Dolari	167.50—167.70
Sterline	814—816—
Lirete	8.93—8.97
Cor. cehe	5.04—5.06
Franci francezi	6.65—6.69
Franci belgieni	4.65—4.70
Franci elvețieni	32.70—32.85
Mărci germane	40.30—40.45
Zloți	19—19.20
Șilingi austr.	23.90—24—
Pengő	29.50—29.65
Dinari	2.97—3—
Leva	1.23—1.24
Drachme	2.23—2.26
Lire otomane	81.50—82.50
Napoleon	650—653—

Camera de comerț și de industrie, Sibiu.

Convocare.

Noi, Președintele Camerei de comerț și de industrie, Sibiu, în conformitate cu Decretul Regal No. 772/1929, publicat în Monitorul Oficial No. 74 din 5 Aprilie 1929, precum și în conformitate cu Deciziunea Ministerului Industriei și Comerțului No. 60.178 din 19 Iunie 1929, convocăm pentru ziua de 29 Septembrie 1929, pe comercianții și industriașii din orașul și județul Sibiu, pentru alegerea pe un termen de 4 ani a membrilor Consiliului de administrație al acestei Camere.

Alegerea se va face în orașul Sibiu la sediul Camerei, Strada Armbruster No. 1, în două secțiuni de votare, pe scrutin de liste separat pentru fiecare categorie de comerț și de industrie.

Vor vota membrii alegători enumerați în listele afișate la timpul său la sediul Camerei, Judecătorii de ocol, Prefectura județului, Pretoriate și la Primăriile comunelor urbane, alegând din sânul lor numărul de consilieri și supleanți fixat pentru fiecare categorie ș. a.:

Secția comercială:

	Consilieri	Supleanți
Cat. I. Comerțul cu ridicata, comision, bănci, instituții de credit, transport și asigurări	6	6
Cat. II. Comerțul cu amănuntul	10	10

Secția industrială:

Cat. I. Uzine, șantiere, fabrici, exploatarea miniere etc.	6	6
Cat. II. Mica industrie și meserii	8	8

Alegerea pentru mandatele convenite unei categorii se va face exclusiv de comercianții sau industriașii alegători, cari aparțin acestei categorii. Nimeni nu poate fi ales decât în categoria de comerț sau de industrie, din care face parte.

Operațiunea durează o singură zi. Votarea începe la orele 8 dimineața cel mai târziu și durează până la orele 18 cu întrerupere între orele 12—14. Dacă la orele 18 vor mai fi alegători, votarea va continua până la orele 20, când se va închide.

Fiecare membru alegător este ținut să prezinte președintelui biroului electoral cartea sa de legitimație.

Cărțile de legitimație se eliberează pentru cei domiciliați în orașul municipal Sibiu, de către Secretariatul Camerei (Str. Ambruster No. 1), iar pentru cei din județ la preturile de plasă.

Cărțile de alegători distribuite în Iunie a. c., sunt valabile pentru această alegere.

Conform regulamentului Legii art. 12, alin. 16: Candidaturile pe liste complete pentru Consiliul de administrație al Camerei și pentru supleanți, se vor declara președintelui Tribunalului sau primului președinte din localitatea unde Camera își are sediul, cu cel puțin opt zile libere înainte de data fixată pentru alegere, până la ora 18-a a ultimei zile.

Sibiu, la 21 August 1929.

Președinte:
ss. I. Vătășianu.

Prim-secretar:
ss. V. Bozdoe.